

Vetenskapsrådet

**VETENSKAPSRÅDETS STÖD
TILL VETENSKAPLIGA TIDSKRIFTER 2003**

Promemoria från analysenheten
vid avdelningen för forskningspolitiska frågor

Margareta Larsson
November 2004

Vetenskapsrådets stöd till vetenskapliga tidskrifter 2003

Vetenskapsrådet

VETENSKAPSRÅDETS STÖD TILL VETENSKAPLIGA TIDSKRIFTER 2003

Antalet publicerade artiklar i vetenskapliga tidskrifter som valts ut genom någon form av sakkunniggranskning (peer review), och antalet citeringar av dessa artiklar, används ofta som indikatorer på produktivitet och kvalitet i forskningen. Den s k ISI-databasen, med bibliografiska uppgifter relaterade till vetenskapliga tidskrifter, täcker cirka 8 600 tidskrifter med sammanlagt knappt en miljon artiklar årligen. I databasen, som motsvarar Web of Science, inkluderas Science Citation Index, Social Science Citation index och Arts and Humanities Citation Index¹. Vetenskapsrådet har köpt in dessa data från och med 1982 för uppföljningar och analyser.

Bibliometriska metodens begränsningar för att indikera fenomen som vetenskaplig kvalitet, vetenskapliga framsteg etc har diskuterats och mer kognitivt grundade ansatser har efterlysts som komplement². Denna diskussion är givetvis förbunden med den pågående kritiska granskningen och förslagen till förändringar av olika peer review modeller. Samtidigt förefaller det råda en relativ enighet om att det för närvarande inte finns något rimligt alternativ till peer review systemet i sig, dvs till det system som publikationer i vetenskapliga tidskrifter baseras på.³

En svaghet i ISI-databasen är dess ojämna täckning av vetenskapliga tidskrifter inom olika vetenskapsområden. Medicin och naturvetenskap har den bästa täckningen, humaniora och det konstnärliga fältet den sämsta. Detta betyder dock inte att det i databasen saknas tidskrifter inom det humanistiska och det konstnärliga fältet och en utbyggnad pågår. Inom särskilt humaniora (och i viss mån samhällsvetenskap) finns det dessutom många forskare som publicerar sig sällan, men då genom böcker vilka var och en motsvarar ett ansevärt antal artiklar. Sannolikt bidrar detta förhållande ytterligare till den jämförelsevis låga täckningsgrad i ISI-databasen som inte minst humanistisk forskning uppvisar.⁴

Mot denna bakgrund reser sig frågan om olika publikationstraditioners betydelse för internationaliseringen av grundforskningen i Sverige, dvs för forskningens möjligheter att uppmärksammas och bli en del av vetenskapens utveckling. Mer avgränsad rör frågan här betydelsen av Vetenskapsrådets publikationsstöd till vetenskapliga tidskrifter. Enligt Vetenskapsrådets *instruktion*⁵ hör det till Vetenskapsrådets uppgifter att främja och ta initiativ till internationellt forskningssamarbete och erfarenhetsutbyte. Som ett underlag för en diskussion i denna fråga presenteras här en kartläggning av vilka tidskrifter Vetenskapsrådet stöder och huruvida dessa finns presenterade i ISI-databasen. Vidare beskrivs

¹ Arts and Humanities Citation Index inkluderades först 1990.

² Se t ex Niiniluoto, Ilkka: Scientific Progress, The Stanford Encyclopedia of Philosophy, ed fall 2003. Niiniluoto diskuterar den begreppsliga komplexiteten i "scientific progress" och framhåller vikten av "cognitive progress", dvs ungefär framgång i kunskapsökandet.

³ T ex har Journal of American Medical Association (JAMA) organiserat internationella konferenser på temat 'Peer Review in Biomedical Publikation'. Den senaste konferensen ägde rum i Barcelona 2001 och ett urval av de manuskript som då presenterades återges som artiklar i JAMA, June 2002, vol 287 no 21.

⁴ Se vidare PM, 2003, av Ulf Heyman och Daniel Wadskog.

⁵ Förordning (2000:1199) med instruktion för Vetenskapsrådet.

Vetenskapsrådets bedömningskriterier och beredningsformer för stöd till vetenskapliga tidskrifter. Vetenskapsrådet är en relativt nybildad myndighet som ersatt fem tidigare myndigheter och tidskriftsstödet är ett arv från de tidigare myndigheterna. Beskrivningarna görs därför mot bakgrund av en jämförelse mellan Vetenskapsrådets uppdrag och tidigare berörda myndigheters.

Vetenskapsrådets uppdrag och distinktion mellan vetenskapliga tidskrifter och forskningsinformation

Enligt *Vetenskapsrådets instruktion*⁶ hör det till Vetenskapsrådets uppgifter att främja grundforskningens kvalitet och förnyelse, att nationellt ansvara för övergripande information om forskning och forskningsresultat och att främja och ta initiativ till internationellt forsknings-samarbete och erfarenhetsutbyte.

Genom Vetenskapsrådets organisation och administration görs indirekt en distinktion mellan å ena sidan vetenskapliga tidskrifter och å andra sidan tidskrifter med övergripande information om forskning och forskningsresultat. Distinktionen har sin historiska bakgrund i en nära koppling mellan forskning och resultatpublicering (inkl uppföljning). Stöd till vetenskapliga tidskrifter var därför, i den utsträckning det förekom, en del av de f d forskningsrådets publiceringsstöd. Då den forskningsrådsorganisation som föregick Vetenskapsrådets bildande infördes på 1970-talet, diskuterades möjligheten att skapa ett gemensamt informations- och publiceringsanslag. Motivet var att möjliggöra en avvägning mellan olika informationsinsatser. Vid det tillfället fann man emellertid en sådan konstruktion mindre lämplig. Istället ansågs det bäst att hålla isär ”anslagen till publicering och anslagen till den utåtriktade informationsverksamheten”.⁷

I enlighet med denna åtskillnad var uppgiften enligt *instruktionen för de gamla forskningsråden*⁸, som gällde för Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet (HSFR), Medicinska forskningsrådet (MFR), Naturvetenskapliga forskningsrådet (NFR) och Teknikvetenskapliga forskningsrådet (TFR), bl a att verka för att information om forskningsresultat spreds och att främja publicering av vetenskapliga resultat. Informationsuppgiften har således överförts på Vetenskapsrådet, medan det i Vetenskapsrådets *instruktion* inte står något om resultatpublicering, åtminstone inte explicit. Följaktligen är skrivningen i hittillsvarande årliga *regleringsbrev* för Vetenskapsrådet att ”forskningens resultat skall spridas till utförare och användare av forskning samt till en intresserad allmänhet” placerad under verksamhetsgren forskningsinformation.

Detta hindrar givetvis inte att, om Vetenskapsrådet finner så lämpligt, publiceringsstöd till vetenskapliga tidskrifter ingår som en del av forskningsinformationsuppdraget. Inte heller hindrar detta att ett eller flera ämnesråd finner att publiceringsstöd till vetenskapliga tidskrifter utgör ett lämpligt sätt att främja utvecklingen inom ett visst vetenskapsområde. Något uppdrag att stödja publicering av vetenskapliga tidskrifter har Vetenskapsrådet dock inte. Istället är det de gamla rådets uppgifter som reflekteras i den åtskillnad mellan vetenskapliga tidskrifter (dvs publicering) och tidskrifter med övergripande information om

---

⁶ Förordning (2000:1199) med instruktion för Vetenskapsrådet

⁷ Forskningsråd, Betänkande av Forskningsrådsutredningen, Stockholm 1975, SOU 1975:25, s 317

⁸ Förordning (1996:648) med instruktion för forskningsråden inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde

forskning och forskningsresultat (dvs information) som framträder genom Vetenskapsrådets organisation och administration.

Vetenskapsrådets stöd

År 2003 stödde Vetenskapsrådet direkt 44 vetenskapliga tidskrifter med sammanlagt knappt 4 milj kronor årligen.⁹ 42 av tidskrifterna ges stöd genom ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap och två genom ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap. (I bilaga 1 finns en lista över tidskrifterna.) Till detta kommer Sveriges årliga andel om ca 800 000 kronor i den samfinansierade Nordiska publiceringsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap (NOP-HS). Härigenom ges ytterligare 32 tidskrifter stöd från Vetenskapsrådets ämnesråd för humaniora och samhällsvetenskap, men då indirekt via NOP-HS. (För en lista över de 32 tidskrifterna se www.nos-nop.org/nop/tidskriftsstod.htm.) Vetenskapsrådets ämnesråd för medicin och kommitté för utbildningsvetenskap stöder inga tidskrifter.

Variationen mellan Vetenskapsrådets ämnesråd är således påfallande. I första hand stöds tidskrifter inom det humanistiska fältet, många med en kulturhistorisk orientering. En mindre andel av det totala stödet går till tidskrifter inom samhällsvetenskap inkl rättsvetenskap. Utanför det humanistiska och samhällsvetenskapliga fältet ges endast två geologiska tidskrifter stöd. (Se bilaga 1)

Presentation i Thompson ISI och villkor för att en tidskrift skall få ingå i databasen

En genomgång av tidskrifter efter titel i ISI-databasen för år 2002 tyder på att endast fem av de 44 tidskrifter, som år 2003 erhöll direkt stöd från Vetenskapsrådet, finns upptagna, nämligen Historisk tidskrift, Konsthistorisk tidskrift, Sociologisk forskning, GFF (f d Geologiska Föreningens Förhandlingar) och Geografiska Annaler.¹⁰ Av de 32 tidskrifter som erhöll stöd år 2003 av Vetenskapsrådet via den Nordiska publiceringsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap har fyra tidskrifter återfunnits i ISI-databasen för år 2002. Dessa är American Studies in Scandinavia, Scandinavian Journal of History, Scandinavica och Scandinavian Political Studies.¹¹ Sammanfattningsvis tyder detta på att endast nio av de 76 tidskrifter Vetenskapsrådet direkt eller indirekt stödde ingår i ISI-databasen. Vissa av de tidskrifter som inte ingår i ISI-databasen kan givetvis tidigare ha varit presenterade där och/eller ha lagts till efter år 2002. Inte desto mindre tyder förhållandet på att endast en liten andel av de vetenskapliga tidskrifter som Vetenskapsrådet stödde ingår i ISI-databasen.

År 2002 täckte ISI cirka 8 600 tidskrifter. Antalet är föränderligt; vissa tidskrifter försvinner och andra tillkommer. Enligt ISIs hemsida¹², har ISI ett "editorial team" vars uppgift är att identifiera och bedöma tidskrifter och lägga till och ta bort i databasen. Cirka 2 000 nya tidskrifter bedöms årligen och omkring 10 % anses som värdefulla och läggs till i databasen. Variabler som därvid beaktas är bland andra:

---

⁹ För år 2003 uppgick stödet till 3 915 000 kronor.

¹⁰ Sökningen har gjorts på det namn som tidskriften har enligt beslutsprotokoll inför år 2003 för respektive berört ämnesråd.

¹¹ Sökningarna har genomförts av Daniel Wadskog.

¹² www.isi.edu

- Publiceringsnormer, dvs att publikationerna kommer i tid, att internationella standarder vad gäller titlar, abstracts, referenser följs, att titlar, abstracts och keywords finns på engelska, att ett peer review system tillämpas etc.
- Redaktionellt innehåll, dvs om det redaktionella innehållet tillför något som inte redan är adekvat täckt.
- Den geografiska representationen både vad gäller författare och vad gäller citeringar. Ambitionen är att beakta forskningens internationalisering och samtidigt täcka de bästa regionala tidskrifterna.
- I vilken utsträckning artiklar i tidskriften citeras. I detta sammanhang tas hänsyn till bl a hur ny tidskriften är och att det framför allt inom humaniora och det konstnärliga fältet kan ta jämförelsevis lång tid innan ett meningsfullt antal citeringar uppträder.

För att komma med i ISIs databas krävs dessutom att tidskriften rekommenderas till ISI för bedömning. Visserligen genomför ISI marknadsundersökningar, men eftersom dessa inte blir heltäckande, välkomnar man förslag och rekommendationer.

Kritik av ISI-databasen

Ovanstående presentation återger hur ISI beskriver sig själv på sin hemsida. Dess trovärdighet ifrågasätts emellanåt till följd av att det är ett kommersiellt företag. Väsentligt allvarigare kritik har framförts av ESFs Standing Committee for the Humanities (SCH). SCH har pekat på problematiska brister i ISI-databasen. Den första gäller den ojämna täckningen av språkområden; ett förhållande som försvårar jämförelser också inom vetenskapsområden och då framförallt inom humaniora och de delar av samhällsvetenskapen där man inte alltid lika självklart, som inom t ex medicin, publicerar sig på engelska. En annan allvarlig brist rör den vetenskapliga kvaliteten på i första hand vissa av de icke-engelskspråkiga tidskrifterna som finns upptagna i ISI-databasens Arts and Humanities Citation Index ISI.¹³ Den ovan nämnda ojämna täckningsgraden mellan vetenskapsområden, med den lägsta för humaniora inkl konstvetenskap, och benägenheten bland i första hand humanister att publicera sig i bokform, försvagar givetvis ISI-databasens validitet ytterligare.

Vetenskapsrådets beredning och villkor för tidskriftsstöd: två historier, två modeller

*Vetenskapsrådets ämnesråd för naturvetenskap och teknikvetenskap*¹⁴

Före år 2000 kunde tidskrifter inom det dåvarande naturvetenskapliga forskningsrådets (NFR) vetenskapsområden erhålla medel från den Nordiska publiceringsnämnden för naturvetenskap (NOP-N), där NFR var en av samfinansiärerna. I mitten av 1990-talet analyserades finansieringssituationen. Analysen resulterade i att tidskriftsstödet successivt skars ner och till sist upphörde. NOP-N lades ner. I bakgrunden till beslutet framhölls att vetenskapliga tidskrifter borde sträva efter ekonomiskt oberoende och att avsikten aldrig hade varit att ge permanenta tidskriftsstöd. Det ekonomiska oberoendet skulle vara möjligt genom t ex en ökning av antalet prenumeranter, en reduktion av produktionskostnaderna och/ eller en publiceringsavgift. Väsentligt var också att kvaliteten på många av tidskrifterna hade förbättrats under åren som finansieringsstödet hade funnits och att en hög internationell

¹³ Se Reflexions, the newsletter of the Standing Committee for the Humanities, ESF, december 2002 nummer 6.

¹⁴ Uppgifterna har erhållits av Lars M Nilsson, kanslichef på dåvarande NFR, samt Jonas Björck och Birger Schmitz, handläggare respektive ordförande för Vetenskapsrådets beredningsgrupp för geologi och geofysik.

standard hade uppnåtts; något som strävan efter ekonomiskt oberoende ansågs ha bidragit till. Dessutom underströks det att artikelförfattarna borde sträva efter att publicera sig bredare internationellt. En hårdare konkurrens skulle gynna kvaliteten ytterligare inom vetenskapsområdet.

För NFRs del innebar detta att tidskriftsstöd (och bidrag till publiceringsavgift) i princip kunde sökas, men att eventuella ansökningar skulle hanteras och finansieras i konkurrens med ansökningar av annat slag inom berörd beredningsgrupp. Inom Vetenskapsrådets ämnesråd för naturvetenskap och teknikvetenskap är läget idag att endast beredningsgruppen för geologi och geofysik ger tidskriftsstöd. Detta hänger samman med att en stor del av forskningen inom just geologi och geofysik är av regional karaktär (t ex berggrund i Sverige). Liknande regionalt förankrade tidskrifter finns i många andra länder och tidskrifterna utgör ett slags databaser för forskare runt om i världen. Stödet går till de två tidskrifterna GFF (f d Geologiska Föreningens Handlingar) och Geografiska Annaler, Series A, Physical Geography.

Ansökan skall sändas in årligen och granskas också årligen såväl vetenskapligt som ekonomiskt. Beredningsgruppens kriterier rör bl a vetenskaplig kvalitet, tidskriftens betydelse för forskning i Sverige, i vilken utsträckning artiklarna i tidskriften citeras också internationellt och att redaktionen arbetar efter samma principer som andra ledande tidskrifter inom fältet med bl a ett kvalificerat peer review system. Vad gäller den ekonomiska sidan ställs krav, i enlighet med det tidigare NFRs hållning, på att beroendet av ekonomiska bidrag för tidskriftens utgivning minskar.

Beslut fattas för ett år i taget. Under år 2003 uppgick bidraget till GFF till 200 000 kronor och bidraget till Geografiska Annaler till 100 000 kronor. Tidskrifterna har erhållit stöd sedan 1985 respektive 1995.

Vetenskapsrådets ämnesråd för humaniora och samhällsvetenskap¹⁵

Vetenskapsrådets ämnesråd för humaniora och samhällsvetenskap har från Humanistisk-samhällsvetenskapliga forskningsrådet (HSFR) övertagit traditionen att ge publikationsbidrag, varav stödet till vetenskapliga tidskrifter utgör en del. HSFR, som inrättades 1977, övertog i sin tur publikationsfinansieringsuppdraget från sina föregångare, Statens Humanistiska Forskningsråd (HFR) och Statens Råd för Samhällsforskning (SFR).

1982 inrättade HSFR ett publiceringsutskott som fattade beslut inom en av HSFR angiven budgetram. För nuvarande publiceringsutskott gäller motsvarande villkor. Publiceringsutskottets ledamöter väljs bland ledamöterna i ämnesrådet. Sedan Vetenskapsrådet bildades den 1 januari 2001 har ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap avsatt mellan 3,5

---

¹⁵ Nedanstående uppgifter om bidrag till vetenskapliga tidskrifter, inom HSFR respektive Vetenskapsrådets ämnesrådet humaniora och samhällsvetenskap, har erhållits av forskningssekreterare Olle Lindström och har kompletterats med vissa uppgifter ur Vetenskapsrådets administrativa system. Olle Lindström är ansvarig handläggare för tidskriftsstödet sedan HSFR bildades 1977.

och 3,7 miljon kronor årligen för direkt stöd till vetenskapliga tidskrifter.¹⁶ Stödet varierar för närvarande mellan 28 000 och 200 000 per tidskrift.

Inför 2003 beslutade ämnesrådet om bidrag till 42 tidskrifter. Ytterligare tre tidskrifter brukar erhålla stöd men hade tillfälligt uppehåll på grund av bl a sjukdom. Med ett fåtal undantag har samma tidskrifter erhållit stöd åtminstone sedan 1977 då HSFR bildades och övertog ansvaret från sina föregångare. I ett fall har publiceringsformen ändrats genom att tidigare av rådet stödda tidskrifter fusionerat på rådets inrådan.

HSFR antog riktlinjer för erhållande av tidskriftstöd 1995; riktlinjer som fortfarande gäller. Beträffande tidskriftens innehåll anges att materialet som publiceras ”bör vara originalartiklar av hög vetenskaplig kvalitet. För att säkerställa detta bör tidskriften ha ett väl utvecklat system för kvalitetsgranskning.” Tidskrifter med lokal förankring kan ges stöd ”om materialet sätts in i komparativa analyser.”

I övrigt gäller ett antal kringvillkor rörande organisation, upplagor, ekonomi, etc. Så bör tidskriften ha en institutionell bas, t ex förening eller stiftelse. Det bör finnas ett redaktionsråd som förnyas och sammankallas med viss regelbundenhet och som utser redaktör. Upphandling bör ske affärsmässigt och avtal skall granskas av publikationsutskottet innan de sluts. Tidskriftens upplaga bör vara minst 200 exemplar. Intäkterna av abonnemang och annan försäljning bör uppgå till 30 % av utgivningskostnaden. Ekonomin skall årligen presenteras för publikationsutskottet.

Ansökan om tidskriftstöd skall lämnas till Vetenskapsrådet en gång per år och medel ges under förutsättning att tidskriftens ekonomi bedöms som rimlig. Emellanåt sker en vetenskaplig granskning. Av de 42 tidskrifterna som gavs stöd år 2003 hade endast tre granskats vetenskapligt sedan Vetenskapsrådet bildades 2001. Sju tidskrifter granskades år 2000 och 23 granskades under åren 1993 till 1995. Av de övriga nio tidskrifterna förefaller ingen ha granskats vetenskapligt under det senaste decenniet.

Sammanfattning och konklusion

Till skillnad från sina föregångare har Vetenskapsrådet enligt sin instruktion inget explicit uppdrag att främja publicering av vetenskapliga resultat och därmed inte heller att stödja vetenskapliga tidskrifter. Inte desto mindre bär Vetenskapsrådet vidare förhållningssätt som gällde för och utvecklades av dess föregångare, både vad gäller stöd till och former för beredning av ärenden som rör vetenskapliga tidskrifter. I vilken utsträckning detta förhållande har uppmärksamats av Vetenskapsrådets ämnesråd är oklart.

Merparten av de 44 vetenskapliga tidskrifter som år 2003 erhöll direkt ekonomiskt stöd har haft detta under mycket lång tid, 18 år eller längre. Framförallt gavs stöd till tidskrifter inom det humanistiska fältet, i mindre utsträckning till tidskrifter inom samhällsvetenskap och till endast två tidskrifter inom naturvetenskap. Inom medicin, teknikvetenskap och utbildningsvetenskap ges inte stöd till några vetenskapliga tidskrifter. Då den forskningsrådsorganisation, som föregick Vetenskapsrådets bildande, infördes på 1970-talet,

---

¹⁶ Till detta kommer som ovan nämnts de ca 800 000 kronor som för närvarande per år går till NOP-HS. Beredningen etc av detta stöd behandlas inte i denna PM. Ingen av de nordiska tidskrifter det rör sig om kan samtidigt erhålla stöd från ämnesrådet.

var bilden likartad (skattad utifrån tidskriftsstöd av anslagssumman). Stöd gavs framför allt till tidskrifter inom humaniora. På ungefärlig delad andra plats kom samhällsvetenskap och naturvetenskap. Inom medicinområdet hävdades redan den gången att forskningsresultat bör publiceras i internationellt etablerade tidskrifter och tidskriftsstödet var därför ytterst begränsat¹⁷. Det som hänt sedan dess är nedläggningen av den Nordiska publiceringsnämnden för naturvetenskap, också den med bl a internationaliseringen som argument. Den Nordiska publiceringsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap lever dock vidare, med indirekt stöd till ytterligare 32 tidskrifter från bl a Vetenskapsrådet.¹⁸

Av de sammanlagt 76 tidskrifter som Vetenskapsrådet stödde direkt eller indirekt år 2003 fanns endast en mindre andel presenterade i ISI-databasen år 2002. Om variationerna i ISI-databasens täckningsgrad för olika vetenskapsområden motsvarar de faktiska skillnaderna i internationalisering mellan vetenskapsområden, skulle slutsatsen kunna dras att Vetenskapsrådet främst stöder tidskrifter inom vetenskapsområden som utmärks av en låg grad av internationalisering. Verkligheten är dock mer komplex, inte minst inom det humanistiska fältet, och ESFs Standing Committee for humanities har pekat på väsentliga brister i ISI-databasen. Emellertid kvarstår frågan om olika publikationstraditioners betydelse för variationer i internationaliseringen.

Två skilda beredningsmodeller tillämpas inom Vetenskapsrådet. I den ena modellen, som används av ämnesrådet för humaniora och samhällsvetenskap, finns ett särskilt publiceringsutskott, inrättat 1982, med beslutanderätt inom fastställd budgetram. Flertalet av tidskrifterna har haft stöd sedan HSFR bildades 1977 och kontinuiteten i stödet framstår som en grundläggande hållning. Även om det inte står något om internationalisering i de riktlinjer som antogs av HSFR 1995, och som fortfarande följs, finns en passus om att tidskrifter med lokal förankring kan ges stöd om ”materialet sätts in i komparativa analyser”. I den andra beredningsmodellen, som ämnesrådet för naturvetenskap och teknikvetenskap övertagit från NFR, behandlas inkomna ansökningar om tidskriftsstöd inom disciplinärt berörd beredningsgrupp och i konkurrens med ansökningar av andra slag. Också NFRs grundhållning rörande tidskriftsstöd förefaller ha övertagits, nämligen att vetenskapliga tidskrifter bör eftersträva ekonomiskt oberoende, varför stödet bör vara tidsbegränsat om inte särskilda skäl föreligger, och att konkurrens och internationalisering gynnar kvaliteten.

En fråga som detta reser är om skillnaderna mellan särskilt det humanistiska och det naturvetenskapliga fältet motiverar två skilda förhållningssätt och beredningsmodeller. Kontinuiteten är givetvis viktig för att en tidskrift skall kunna fylla sin funktion som en arena för den vetenskapliga diskussionen inom ett område, samtidigt som det förefaller råda enighet om att konkurrens, liksom deltagande i den internationella diskussionen, gynnar kvaliteten. Att stödja tidskrifter med en mer avgränsad nationell förankring kan innebära en oavsiktlig uppmuntran till en nationell publicering. Vetenskapsrådets stöd till vetenskapliga tidskrifter är således inte enbart en finansiell fråga.

---

¹⁷ Forskningsråd, Betänkande av Forskningsrådsutredningen, Stockholm 1975, SOU 1975:25, s 168 f.

¹⁸ En fråga i detta sammanhang är vad som händer med de forskare som publicerade sig i de av NFR stödda tidskrifterna, en annan fråga är författarkretsens vidd i de tidskrifter som nu ges stöd från Vetenskapsrådet.

Tidskrifter som ges stöd av Vetenskapsrådets ämnesråd för humaniora och samhällsvetenskap. Summa beslutade bidrag för år 2003: 3 615 000 kr (övriga år + ca 125 000 kr)

Markeringar efter tidskriftens titel:

(XX):tidpunkt för senaste vetenskapliga granskning;

(-):ingen vetenskaplig granskning har genomförts åtminstone under den senaste 10-årsperioden;

(?):okänd tidpunkt för senaste vetenskapliga granskning

ISI: presenterad i Thompson ISI 2002

Arkeologi, summa 440 000 kr

35 000 Ale. Historisk tidskrift för Skåne, Halland och Blekinge (villkorat beslut) (93)

90 000 Current Swedish Archaeology (94)

100 000 Fornvännen. Tidskrift för svensk antikvarisk forskning (94)

35 000 Medeltidsarkeologisk tidskrift. META (94)

100 000 Opuscula Atheniensia (94)

80 000 Opuscula Romana (94)

Etnologi, folkloristik etc, summa 370 000 kr(+30 000 kr)

65 000 Arv. Nordic Yearbook of Folklore (95)

60 000 Ethnos (Folkens museums tidskrift) (95)

120 000 Kulturella perspektiv – Svensk etnologisk tidskrift (95,03)

125 000 RIG Kulturhistorisk tidskrift (95)

(30 000 Saga och Sed, tillfälligt uppehåll (00))

Konst- och bebyggelsehistoria etc, summa 365 000 kr

190 000 Bebyggelsehistorisk tidskrift (-)

55 000 Bulletin of the Museum of the Far Eastern Antiquities (-)

120 000 Konsthistorisk tidskrift (-) ISI

Språkvetenskap inkl dialektforskning, stilhistoria etc, summa 323 000 kr

40 000 Namn och bygd (00)

90 000 Orientalia Suecana (-)

28 000 Ortnamnsällskapets i Uppsala årsskrift (00)

40 000 Scripta Islandica (00)

75 000 Språk och stil (-)

50 000 Svenska landsmål och svenskt folkliv (00)

Historia inkl idé- och lärdomshistoria, summa 590 000 kronor (+ 45 000 kr)

35 000 Arkiv, samhälle, forskning (villkorat beslut) (-)

200 000 Historisk tidskrift (95) ISI

(45 000 Karolinska förbundets årsbok, tillfälligt uppehåll) (95)

130 000 Lychnos: Årsbok för idé- och lärdomshistoria (95)

60 000 Personhistorisk tidskrift (95)

160 000 Scandia Tidskrift för historisk forskning(95)

Religionsvetenskap/teologi inkl religionshistoria, summa 520 000 kronor (+50 000 kr)

80 000 Kyrkohistorisk Årsskrift (95)

45 000 Religion och bibel (95)

50 000 Svensk Exegetisk Årsbok (95)

80 000 Svensk Missionstidskrift (95)

100 000 Svensk religionshistorisk årsskrift (95)

125 000 Svensk Teologisk Kvartalskrift (95)

40 000 Svenskt Gudstjänstliv (95)

(50 000 Tidskrift för mellanösternstudier, tillfälligt uppehåll)

Samhällsvetenskap, rättsvetenskap etc, summa 595 000 kr

70 000 Förvaltningsrättslig tidskrift (00)

150 000 Kvinnovetenskaplig tidskrift (03)

75 000	Scandinavian Studies in Law (00)
200 000	Sociologisk forskning (-) <u>ISI</u>
100 000	Statsvetenskaplig tidskrift (-)
Litteraturvetenskap samt musikforskning, summa 257 000 kr	
55 000	Barnboken (00)
50 000	Samlaren (?)
62 000	Svensk tidskrift för musikforskning (00)
90 000	Tidskrift för litteraturvetenskap (?)
Övriga, summa 160 000 kr	
90 000	Theoria (filosofi) (?)
70 000	Tidskrift för Vetenskaps- och Teknikstudier. VEST (STS) (03), överförd till NOP för 04

För en lista över de 32 tidskrifter som Vetenskapsrådet stöder via den Nordiska publiceringsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap med sammanlagt omkring 0,8 milj kronor årligen, se www.nos-nop.org/nop/tidskriftsstod.htm

---

Tidskrifter som ges stöd av Vetenskapsrådets ämnesråd för naturvetenskap och teknikvetenskap. Summa beslutade bidrag för år 2003: 300 000 kr

Markeringar efter tidskriftens titel:
 (XX):tidpunkt för senaste vetenskapliga granskning;
ISI: presenterad i Thompson ISI 2002

Geologi och geofysik, summa 300 000 kr

100 000	Geografiska Annaler, Series A, Physical Geography (2002) <u>ISI</u>
200 000	GFF (f d Geologiska Föreningens Förhandlingar) (2002) <u>ISI</u>
